

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7432/2021
31.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Обрадовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Бранко Уњић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 308/2021 од 07.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 31.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 308/2021 од 07.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П 2242/19 од 04.09.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 44.491,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом у висини референтне каматне стопе коју на евро прописује Европска централна банка на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, почев од 25.10.2011. године као дана подношења тужбе до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражио да се тужени обавезе да му по основу дуга поред износа из претходног става исплати још износ од 509 евра у динарској противвредности на дан доношења пресуде, са каматом од дана утужења до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 415.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресуда Основног суда у Крушевцу П 2242/19 од 04.09.2020. године исправљена је решењем истог суда П 3207/20 од 25.09.2020. године у делу ознаке списка на првој страни у горњем левом углу, где је означен број списка П 2242/19, а треба да стоји П 3207/20 и на последњој страни броја ..., где је означен број списка П 2242/19, а треба да стоји П 3207/20, док је у преосталом делу пресуда остала непромењена.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 308/2021 од 07.04.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у

Крушевцу П 2242/19 од 04.09.2020. године, исправљена решењем истог суда П 3207/20 од 25.09.2020. године у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка поводом изјављеног одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженом дозвољена на основу члана 403. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), испитао је побијану пресуду на основу члана 408. тог Закона и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је позајмио туженом износ од 15.000 евра без камате, са обавезом враћања зајма до 01.06.2010. године, о чему је тужени оверио изјаву пред Основним судом у Крушевцу под Ов.бр. .../... од 18.05.2010. године. Тужени је од тужиоца 09.03.2011. године позајмио још 30.000 евра са обавезом враћања зајма до 09.06.2011. године, о чему је тужени такође оверио изјаву пред Основним судом у Крушевцу Ов.бр. .../... дана 09.03.2011. године. Изјаве су састављене у виду признанице о датом износу новца. Тужени дуговани износ новца није вратио у уговореном року али је у својству тужиоца водио парницу против АА ради поништаја уговора о зајму. Његов тужбени захтев одбијен је пресудом Основног суда у Крушевцу П 391/14 од 22.02.2017. године, потврђеном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1823/17 од 21.12.2017. године. У том поступку тужени није доказао да је наведене изјаве потписао одсуством своје слободне воље, под утицајем принуде, претње или из неког другог разлога. Тужени је лечен у Клиничком центру – Институту за психијатрију у Београду у периоду од 29.10.2009. године до 10.12.2009. године и у Клиници за психијатрију у Нишу у периоду од 05.10.2011. године до 08.11.2011. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтев полазећи од одредбе члана 557. Закона о облигационим односима, а имајући у виду да је тужени од тужиоца позајмио новац у укупном износу од 45.000 евра, те да је тужени од позајмљеног износа вратио само износ од 509 евра у динарској противвредности, док преостали износ дуга, супротно начелу савесности и поштења, није вратио. При томе, тужени није доказао да је наведене изјаве потписао одсуством своје слободне воље, под утицајем принуде, претње или из неког другог разлога, а осим тога, током поступка понашао се пасивно и, упркос уредно примљеним позивима, на рочишта није приступао, показујући незаинтересованост за исход парнице.

По становишту Врховног касационог суда, другостепени суд је, супротно наводима ревизије, правилном применом материјалног права из чланова 557. до 566. Закона о облигационим односима (ЗОО) одлучио о тужбеном захтеву.

Према члану 557. ЗОО уговором о зајму обавезује се зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да после извесног времена врати исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета. Зајмопримац је дужан вратити у уговореном року исту количину ствари исте врсте и квалитета. Ако уговарачи нису одредили рок за враћање зајма, нити се он може одредити из околности зајма, зајмопримац је дужан вратити зајам по истеку примереног рока који не може бити краћи од два месеца рачунајући од зајмодавчевог тражења да му се зајам врати (члан 562.). Уговор је закључен када су уговорне стране постигле сагласност о битним састојцима уговора (члан 26. наведеног закона), а како уговор о зајму није формални

уговор, то се у недостатку писане форме његово постојање може доказивати другим доказним средствима.

Неосновано се ревизијом туженог указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права, члана 10. Закона о облигационим односима где је прописано да су странке слободне да свој однос уређују у складу са принудним прописима, добрим обичајима, јавним поретком и да све односе уређују по својој вољи, и члана 60. истог Закона где је прописано да ако је уговорна страна или неко трећи недопуштеном претњом изазвао оправдани страх код друге стране тако да је ова због тога закључила уговор, друга страна може тражити да се уговор поништи, те да се страх сматра оправданим ако се из околности види да је озбиљном опасношћу угрожен живот, тело или друго значајно добро уговорне стране или трећег лица. Међутим, питање мане воље, претње и слобода уговарања код предметних уговора о зајму, зависи од утврђеног чињеничног стања у конкретном случају. Нижестепени судови су супротно наводима ревизије, правилно закључили да тужени није доказао да је изјаве о преузимању новца потписао одсуством своје слободне воље, под утицајем претње, принуде или из неког другог недопуштеног разлога.

Врховни касациони суд је на основу изложеног оценио да ревизија туженог није основана, па је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужени са ревизијом није успео, због чега му нису ни досуђени трошкови ревизијског поступка у смислу члана 154, 155. 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић